

Bediüzzaman modeli

Geçtiğimiz 23 Mart`ta, Bediüzzaman Hazretlerinin 46. vefat yıldönümü vesilesiyle okurlarımıza özel bir ek vermiştik.

`Türkiye`nin şansı: Bediüzzaman modeli` başlığını taşıyan bu ilavede, son günlerdeki gelişmelerin doğru yorumlanmasına yardımcı olacak çok önemli değerlendirmeler var.

Özellikle Filistin ve Lübnan`a yönelik ABD destekli İsrail saldırılarının olanca şiddetiyle devam ettiği bir ortamda, söz konusu ilavenin yeniden okunmasını tavsiye ediyoruz.

Ve ilaveden birkaç pasajı aktarıyoruz:

`Yarım asırlık tecrübe şunu gösterdi ve öğretti ki, bilhassa taraflar arasında kuvvet dengesinin bulunmadığı bir durumda, tutarlı stratejilere dayanmayan ve körlemesine yürütülen silahlı mücadelelerle netice almak mümkün değil.

Silah, ancak dahilde tam bir ittifak, hariçte ise diplomasi ve kamuoyu desteği gibi unsurlar arkasına konulabildiği ve sadece gerektiği zaman gerekli olduğu ölçüde kullanıldığında etkili olabilir.

Sivilleri hedef alan intihar eylemleri ise, masumlara zarar vermenin vebalini getirir; düşmanın elinde koz olmaktan başka işe de yaramaz.`

***

`Bediüzzaman, silahlı mücadelenin en önemli sakıncalarından birini, masumların da zarar görmesine yol açacak bir şiddet ortamına sebebiyet vermesi olarak izah eder.

`Onun en çok vurguladığı Kur`ani prensiplerden biri, ceza hukukunun da temel ilkesi olan `suçun şahsiliği` esasıdır.

En`am Suresinin 164. ayetine göre, `Birin hatasıyla başkası mes`ul olmaz.` Oysa günümüzdeki uygulamalar bu ilkeyle tamamen çelişiyor.

`Nitekim son dönemde bilhassa Filistin, Irak ve Afganistan`da her gün yenilenen örneklerde görüldüğü gibi, teröristlerle mücadele gerekçesiyle birçok masum hayata kastediliyor. Bu zalimce uygulamalara misilleme olarak gerçekleştirilen silahlı eylemlerde ve özellikle intihar saldırılarında ise, asıl hedeflerden ziyade yine masumlar vuruluyor.

`Oysa Bediüzzaman der ki: `Bir masumun hakkı yüz canı için feda edilmez, onların yüzünden ona zulmedilmez.` (a.g.e., s. 38)`

***

`Bediüzzaman`ın din adına iktidar kavgasına girmekten ve silahlı mücadeleden kaçınma noktasındaki ısrarının çok önemli gerekçeleri vardı. Bunlardan biri, hak namına yola çıkıldığı halde çok dehşetli haksızlık ve zulümlere sebebiyet verilebileceği gerçeği idi.

Ve bunu Afyon mektuplarından birinde şöyle açıklıyordu (mealen):

`Ehl-i hak hakkını kuvvet kullanarak müdafaa etse, ya o da şiddetli zulümler irtikab edecek veya mağlup olacak.

Çünkü mücadele ettiği taraf, bir-iki kişinin hatasıyla yirmi-otuz kişiyi vurur, perişan eder.

Eğer ehl-i hak, hak ve adalet uğruna sadece orayı vursa, otuz zayiata mukabil yalnız biri kazanır, mağlup durumunda kalır.

Buna karşılık misliyle mukabele etmeye kalksa hak namına dehşetli bir haksızlık etmiş olur.` (Şualar, s. 260)

`Halbuki Kur`an`a göre bir kişinin hatası veya zulmüyle başkası sorumlu olmaz.`